

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Θεωρία σχολικού βιβλίου σελίδα 99.

A2. α. Η πρόταση είναι ψευδής.

β. Η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x, & x \leq 0 \\ \frac{1}{x}, & x > 0 \end{cases}$ είναι 1-1 αλλά δεν είναι γνησίως μονότονη.

A3. Θεωρία σχολικού βιβλίου σελίδα 116.

A4. α) Λάθος

β) Λάθος

γ) Σωστό

δ) Σωστό

ε) Σωστό

ΘΕΜΑ Β

B1. Η f είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R} - \{0\}$ με $f'(x) = \left(x - \frac{4}{x^2}\right)' = 1 + \frac{8}{x^3} = \frac{x^3+8}{x^3}$

• $f'(x)=0 \Leftrightarrow x^3+8=0 \Leftrightarrow x=-2$.

• Οι ρίζες και το πρόσημο της f' φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

x	$-\infty$	-2	0	$+\infty$
$f'(x)$	+	○	-	+
$f(x)$		↙	↘	↗

T.M

$f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (-\infty, -2)$ άρα η f γν. αύξουσα στο $(-\infty, -2]$.

$f'(x) < 0$ για κάθε $x \in (-2, 0)$ άρα η f γν. φθίνουσα στο $[-2, 0)$.

$f'(x) > 0$ για κάθε $x \in (0, +\infty)$ άρα η f γν. αύξουσα στο $(0, +\infty)$.

Στο $x = -2$ η f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο το $f(-2) = -3$.

B2. Η f' είναι παραγωγίσιμη στο $\mathbb{R} - \{0\}$ με $f''(x) = \left(1 + \frac{8}{x^3}\right)' = \frac{-24}{x^4} < 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{0\}$ οπότε η f είναι κοίλη στο $(-\infty, 0)$ και στο $(0, +\infty)$.

Σημεία καμπής δεν υπάρχουν.

B3. Για $x \rightarrow +\infty$ ο τύπος της ασύμπτωτης είναι $y = \lambda x + \beta$.

$$\bullet \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 - \frac{4}{x^3}\right) = 1 = \lambda$$

$$\bullet \lim_{x \rightarrow +\infty} (f(x) - \lambda x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(x - \frac{4}{x^2} - x\right) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{-4}{x^2} = 0 = \beta$$

Άρα η $y=x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $+\infty$.

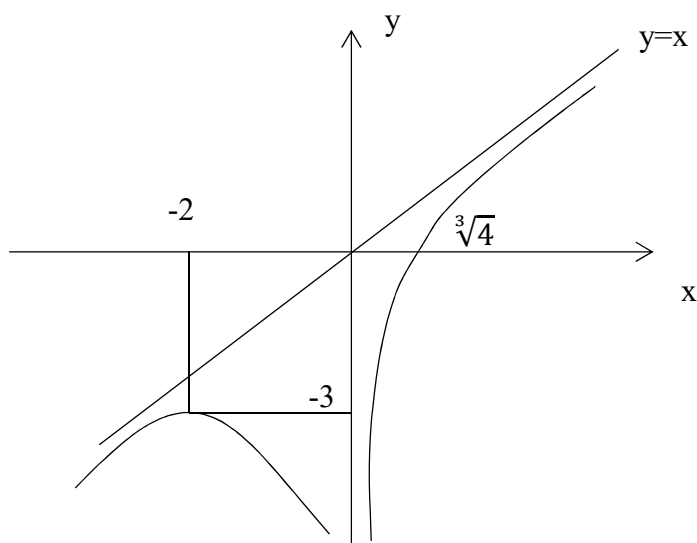
Όμοια η $y=x$ είναι πλάγια ασύμπτωτη της C_f στο $-\infty$.

Επειδή $\lim_{x \rightarrow 0} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0} \left(x - \frac{4}{x^2}\right) = -\infty$ (αφού $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{4}{x^2} = +\infty$) η ευθεία $x=0$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της f .

B4. Ο πίνακας μεταβολών της f είναι:

x	$-\infty$	-2	0	$+\infty$
$f'(x)$	+	-		+
$f''(x)$	-	-		-
$f(x)$	$\nearrow$	$\boxed{-3}$	$\searrow$	$\nearrow +\infty$
	$-\infty$		$-\infty$	$-\infty$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = -\infty \text{ και } \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Η πλευρά του τετραγώνου είναι $\frac{x}{4}$, $x > 0$ οπότε εμβαδόν τετραγώνου $E_1 = \frac{x^2}{16}$.

Το υπόλοιπο τμήμα του σύρματος είναι $8-x$ μέτρα, $8-x > 0 \Leftrightarrow x < 8$.

Το μήκος του κύκλου είναι $L=2\pi r$ οπότε $8-x=2\pi r \Leftrightarrow r = \frac{8-x}{2\pi}$.

Άρα το εμβαδόν του κύκλου είναι

$$E_2 = \pi \cdot r^2 = \pi \cdot \left(\frac{8-x}{2\pi}\right)^2 = \pi \cdot \frac{64-16x+x^2}{4\pi^2} = \frac{64-16x+x^2}{4\pi}$$

Άρα $E_{\text{ολ}} = E_1 + E_2 = \frac{(\pi+4)x^2 - 64x + 256}{16\pi}$

Οπότε $E(x) = \frac{(\pi+4)x^2 - 64x + 256}{16\pi}$, $0 < x < 8$.

Γ2. $E'(x) = \frac{1}{16\pi} (2 \cdot (\pi + 4)x - 64)$

$E'(x) = 0 \Leftrightarrow x = \frac{32}{\pi+4}$

Οι ρίζες και το πρόσημο της E' φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

x	0	$\frac{32}{\pi+4}$	8
E'		-	+
E		$\frac{16}{\pi}$	4

Ο.Ε
 $\frac{16}{\pi+4}$

Άρα το άθροισμα των εμβαδών γίνεται ελάχιστο για $x = \frac{32}{\pi+4}$ m.

Τότε η πλευρά του τετραγώνου είναι $\frac{x}{4} = \frac{8}{\pi+4}$ m.

Ενώ η διάμετρος του κύκλου είναι $\delta = 2r = \frac{8}{\pi+4}$ m.

Οπότε η πλευρά του τετραγώνου είναι ίση με τη διάμετρο του κύκλου.

Γ3. Αρκεί να δείξουμε ότι η εξίσωση $E(x) = 5$ έχει μοναδική ρίζα στο $(0,8)$.

• Έστω $A_1 = (0, \frac{32}{\pi+4}]$

Η Ε είναι γνησίως φθίνουσα στο A_1 οπότε $E(A_1) = [\frac{16}{\pi+4}, \frac{16}{\pi})$.

Ο αριθμός $5 \in E(A_1)$ άρα η εξίσωση $E(x)=5$ έχει μοναδική ρίζα στο A_1 .

• Έστω $A_2 = [\frac{32}{\pi+4}, 8)$

Η Ε είναι γνησίως αύξουσα στο A_2 οπότε $E(A_2) = [\frac{16}{\pi+4}, 4)$.

Ο αριθμός $5 \notin E(A_1)$ οπότε η εξίσωση $E(x)=5$ δεν έχει ρίζα στο A_2 . Οπότε η εξίσωση $E(x)=5$ έχει μοναδική ρίζα στο $(0, 8)$.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Για κάθε $x \in \mathbb{R}$ έχουμε

$$f'(x) = 2e^{x-\alpha} - 2x \text{ και } f''(x) = 2e^{x-\alpha} - 2 = 2(e^{x-\alpha} - 1)$$

$$f''(x) = 0 \Leftrightarrow 2(e^{x-\alpha} - 1) = 0 \Leftrightarrow e^{x-\alpha} = 1 \Leftrightarrow x = \alpha$$

$$f''(x) > 0 \Leftrightarrow 2(e^{x-\alpha} - 1) > 0 \Leftrightarrow e^{x-\alpha} > 1 \Leftrightarrow x > \alpha$$

$$f''(x) < 0 \Leftrightarrow 2(e^{x-\alpha} - 1) < 0 \Leftrightarrow e^{x-\alpha} < 1 \Leftrightarrow x < \alpha$$

Το πρόσημο της f'' , η κυρτότητα της f και το σημείο καμπής της C_f φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

x	$-\infty$	α	$+\infty$
$f''(x)$	-	○	+
$f(x)$			
		$2-\alpha^2$	
		Σ.Κ	

Επειδή η f'' μηδενίζεται στο α και εκατέρωθεν αυτού αλλάζει πρόσημο το σημείο $(\alpha, 2-\alpha^2)$ είναι σημείο καμπής της C_f .

Άρα για κάθε $\alpha > 1$ η C_f έχει ακριβώς ένα σημείο καμπής.

Δ2.

• $\lim_{x \rightarrow -\infty} f'(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} (2e^{x-\alpha} - 2x) = +\infty$ αφού $\lim_{x \rightarrow -\infty} e^{x-\alpha} = 0$ και

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} (-2x) = +\infty$$

• $\lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left[2x \left(\frac{e^{x-\alpha}}{x} - 1 \right) \right] = +\infty$ αφού $\lim_{x \rightarrow +\infty} (2x) = +\infty$ και

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^{x-\alpha} \left(\frac{+\infty}{+\infty} \right)}{x} \stackrel{DLH}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{(e^{x-\alpha})'}{(x)'} = \lim_{x \rightarrow +\infty} e^{x-\alpha} = +\infty$$

• $f'(\alpha) = 2(1-\alpha)$

Η f' είναι συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο $A_1 = (-\infty, \alpha]$.

Οπότε $f'(A_1) = [f'(\alpha), \lim_{x \rightarrow -\infty} f'(x)] = [2(1-\alpha), +\infty)$ και αφού $0 \in f'(A_1)$ η εξίσωση $f'(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα στο $(-\infty, \alpha)$ δηλαδή υπάρχει μοναδικό $x_1 \in (-\infty, \alpha)$ τέτοιο ώστε $f'(x_1) = 0$.

Για $x < x_1$ ισχύει ότι $f'(x) > f'(x_1) = 0$

Για $x_1 < x < \alpha$ ισχύει $f'(x) < f'(x_1) = 0$

Άρα στο x_1 η f παρουσιάζει τοπικό μέγιστο.

Η f' είναι συνεχής και γνησίως αύξουσα στο $A_2 = [\alpha, +\infty)$.

Οπότε $f'(A_2) = [f'(\alpha), \lim_{x \rightarrow +\infty} f'(x)] = [2(1-\alpha), +\infty)$ και αφού $0 \in f'(A_2)$ η εξίσωση $f'(x) = 0$ έχει μοναδική ρίζα στο $(\alpha, +\infty)$ δηλαδή υπάρχει μοναδικό $x_2 \in (\alpha, +\infty)$ τέτοιο ώστε $f'(x_2) = 0$.

Για $\alpha < x < x_2$ ισχύει $f'(x) < f'(x_2) = 0$

Για $x > x_2$ ισχύει $f'(x) > f'(x_2) = 0$

Άρα στο x_2 η f παρουσιάζει τοπικό ελάχιστο.

Δ3. Η f είναι συνεχής και γνησίως φθίνουσα στο διάστημα

$$\Delta = (\alpha, x_2) \text{ τότε } f(x) < f(\alpha) = 2 - \alpha^2$$

$$\text{Έχουμε } f(1) = 2e^{1-\alpha} - 1$$

Αφού η f' είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, \alpha]$ και $\alpha > 1$ τότε

$$f'(\alpha) < f'(1) \Leftrightarrow 2 - 2\alpha < 2e^{1-\alpha} - 2 \Leftrightarrow 2e^{1-\alpha} > 4 - 2\alpha \Leftrightarrow e^{1-\alpha} - 1 > 3 - 2\alpha \Leftrightarrow f(1) > 3 - 2\alpha$$

$$\text{Είναι } 3 - 2\alpha > 2 - \alpha^2 \Leftrightarrow \alpha^2 - 2\alpha + 1 > 0 \Leftrightarrow (\alpha - 1)^2 > 0 \text{ που ισχύει } \alpha > 1.$$

Οπότε $f(x) < f(\alpha) < f(1)$, οπότε η εξίσωση $f(x) = f(1)$ είναι αδύνατη στο (α, x_2)

Δ4. Για $\alpha = 2$ έχουμε $f(x) = 2e^{x-2} - x^2, x \in \mathbb{R}$.

$$\text{Έχουμε } f'(x) = 2e^{x-2} - 2x, x \in \mathbb{R}.$$

Η εφαπτομένη της C_f στο σημείο $(2, f(2))$ έχει εξίσωση

$$y - f(2) = f'(2)(x - 2) \Leftrightarrow y = -2x + 2$$

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2018

Επειδή η f είναι κυρτή στο $[2, +\infty)$ ισχύει $f(x) \geq -2x+2$ για κάθε $x \in [2, +\infty)$

Για κάθε $x \in [2, 3]$ έχουμε $f(x) \geq -2x+2 \Leftrightarrow f(x)\sqrt{x-2} \geq (-2x+2)\sqrt{x-2}$ με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=2$.

$$\text{Άρα } \int_2^3 f(x)\sqrt{x-2} dx > \int_2^3 (-2x+2)\sqrt{x-2} dx$$

Θέτουμε $\sqrt{x-2} = u$, οπότε $x=u^2+2$ και $dx=2u du$.

Για $x=2$ είναι $u=0$

Για $x=3$ είναι $u=1$

$$\text{Άρα } \int_2^3 (-2x+2)\sqrt{x-2} dx = \int_0^1 [-2(u^2+2)+2]u \cdot 2u du =$$

$$= \int_0^1 (-4u^4 - 4u^2) du = \left[-4 \frac{u^5}{5} - 4 \frac{u^3}{3} \right]_0^1 = -\frac{4}{5} - \frac{4}{3} = -\frac{32}{15}$$

$$\text{Άρα } \int_2^3 f(x)\sqrt{x-2} dx > -\frac{32}{15}$$

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ Ο ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ
ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ

«ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ Β. - ΚΟΥΣΗΣ Π. - ΤΖΩΡΤΖΙΝΗΣ Γ. - ΦΙΛΙΟΓΛΟΥ Β.
- ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΣ Α.

www.floropoulos.gr